

Läkemedelsindustrin

Med nya spelregler – men fast i gamla hjulspår

Vad tycker läkemedelsbranschen om sin egen framtid? Vilka frågor sätter branschen högst när den får tycka till? Pharma Industry har tillsammans med Opticom International Research genomfört en undersökning där medarbetare inom den svenska läkemedelsindustrin fått komma till tals. Svaren visar till stora delar upp en bransch med traditionellt synsätt och internt fokus på lönsamhet och kortsiktiga utmaningar.

Vi lever allt längre. I takt med den medicinska utvecklingen går sjukdomar från att vara dödsdomar till att bli kroniska tillstånd som behandlas med nya läkemedel och fler och mer avancerade behandlingsmöjligheter till höga vårdkostnader.

Hur ska pengarna räcka till för att vårda alla? Vilka forskningssatsningar ger störst samhällsnytta? Hur ser läkemedelsindustrins roll och ansvar ut? Frågorna är många och diskuteras flitigt. Politiker har sitt synsätt och hörs mycket i debatten. Läkare ser problemen och frågeställningarna från ett annat håll.

Men vad tycker branschen själv? Vilka frågor diskuteras internt? Vilka är de största utmaningarna? Vad gör branschen bra och vad skulle kunna göras bättre? För att få svar har Pharma Industry tillsammans med Opticom International Research genomfört en undersökning där branschen själv fått komma till tals och ge sin syn på saken.

En webbenkät har distribuerats till 718 medarbetare på olika positioner inom läkemedelsindustrin i Sverige. 144 personer från 39 olika läkemedelsbolag har svarat på enkäten. Av respondenterna är 33 procent produkt- eller marknadschefer, 31 procent key account managers eller affärs-/säljchefer, 18 procent sitter i ledningsgrupp och 18 procent innehar andra positioner.

Tillsammans belyser svaren frågorna från olika håll och uppvisar en relativt splittrad syn inifrån branschen. Det är

inte entydigt vari de största utmaningarna ligger, vad branschen gör bra eller borde göra bättre.

Lönsamhet största utmaningen

Vilka är då de största utmaningarna som möter läkemedelsindustrin i Sverige i dag? När branschen själv svarar på frågan säger 56 procent att det handlar om finansiering och möjligheten för industrin att tjäna pengar (figur 1). Svaren berör både problematiken med vårdens begränsade resurser och den ökande prispressen från upphandlingar och generika.

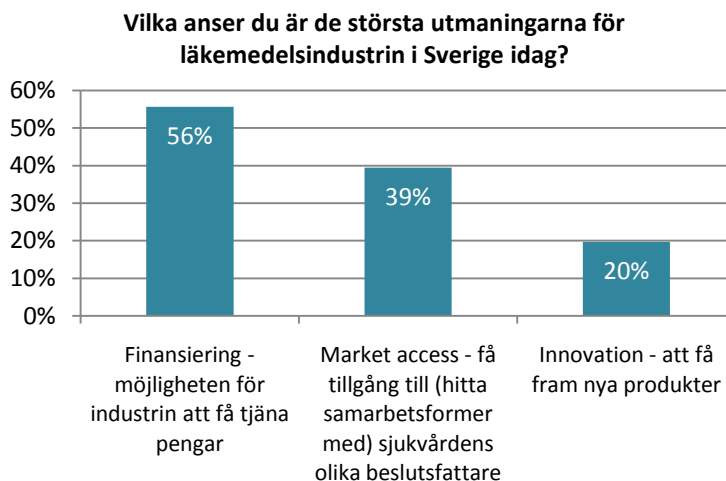
Därefter, på andra plats bland utmaningarna, kommer market access som nämns av 39 procent av respondenterna.

Här handlar det om att få tillgång till, och hitta samarbetsformer med, sjukvårdens olika beslutsfattare. Så här skriver en respondent:

"Access till våra viktiga kunder; de kunder som i dag styr över rekommendationer inom mindre regioner. Det krävs att sjukvården och industrin samarbetar för att patienten ska få så god vård som möjligt! Att modern behandling måste vara kostnadseffektiv är självklart; men om budgeten stryps allför hårt från styrande organ kommer det att bromsa utvecklingen vilket får negativa konsekvenser för sjukvård och patient!"

Många menar att den största utmaningen är att få sjukvården att se nyttan med läkemedelsindustrin. Industrin vill

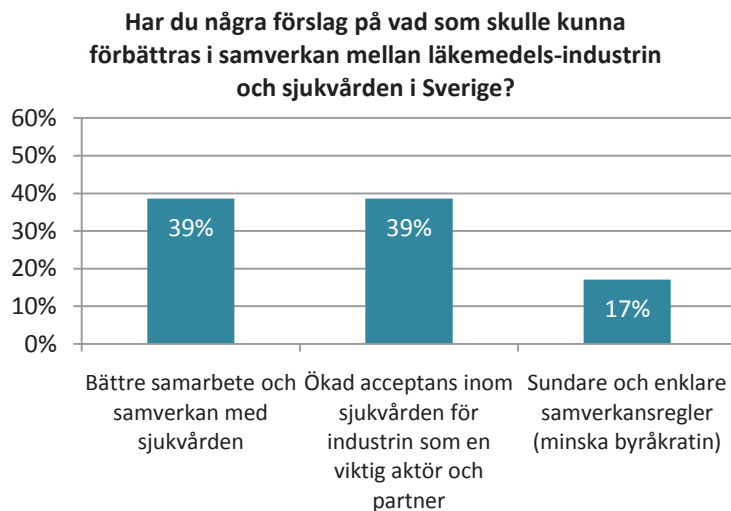
Figur 1.

Bas: 144 Inget svar: 2 Vet ej: 0

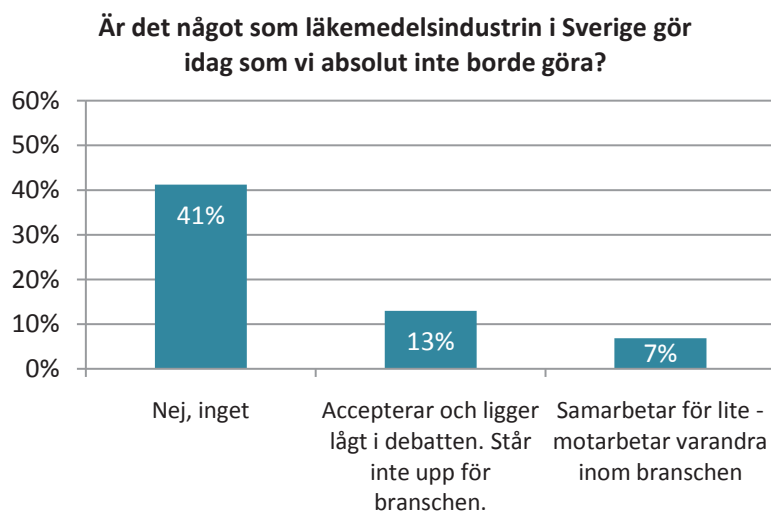

Figur 2.

Bas: 144 Inget svar: 56 Vet ej: 0

Figur 3.

Bas: 144 Inget svar: 13 Vet ej: 6

vinna respekt för sitt arbete. En balans mellan industrin och vården där de deltar på lika villkor efterfrågas och båda parter inser att man vinner på mötet. Ett bättre rykte bland allmänheten och förståelse för att branschens vinstintresse är en förutsättning för att nya läkemedel ska kunna forskas fram, efterfrågas också.

Läkemedelsutveckling har blivit dyrare, det är svårare att hitta generella preparat, kraven från regulatoriska myndigheter ökar liksom den generiska konkurrensen. Trots det är det bara 20 procent av respondenterna i undersökningen som spontant anser att innovation eller den minskande läkemedelsforskningen är en viktig utmaning.

Att kunna ta betalt för sina produkter och få samverka med sjukvården kommer högre upp på företagets dagordning.

Samverkan en knäckfråga

Bristen på samverkan med sjukvården är ett återkommande tema i undersökningen.

Så här skriver en av respondenterna: *"Vi har en mycket märklig situation där vi har vår vara och en stor del av kunskapen men man vill inte träffa oss. Ett öppnare klimat där rollerna är tydliga skulle gynna alla."*

Samverkan med vården är en knäckfråga. När undersökningens respondenter får bedöma hur väl samverkan

” Respondenternas svar uppvisar relativt få exempel på kreativitet och nya sätt att tänka kring industrins roll som aktör i sjukvården.”

fungerar i dag blir det genomsnittliga utlåtandet ett medelmåttigt 5,6 på en skala mellan 1 och 10, där 10 motsvarar mycket bra. Om man blickar framåt och gissar hur samverkan kommer fungera om fem år ökar den siffran något till 6,0 på samma skala. 48 procent tror på en förbättring av relationerna om fem år, medan 24 procent tror att de kommer att vara oförändrade och 27 procent att de till och med kommer att försämrats ytterligare.

För att få till stånd en förbättring i samarbetet efterfrågar branschen bättre samverkan med sjukvården. 39 procent av respondenterna ger svar som ökad access till sjukvårdspersonalen, ökad öppenhet, ökat samarbete, tvärfunktionella samarbetsteam och ärlig och rak kommunikation (figur 2).

39 procent tycker att en förändring av vårdens syn på läkemedel och läkemedelsindustrin behövs för att samverkan ska kunna fungera och efterfrågar ökad acceptans inom sjukvården för industrin som en viktig aktör och partner. 17 procent efterfrågar sundare och enklare samverkansregler: "Förenkla samarbetet, avbyråkratisera, men håll etiken högt."

"Borde sluta tacka och bocka"

Självkritiken inom branschen är inte särskilt stor. 41 procent i undersökningen kan inte komma på en enda sak som läkemedelsindustrin gör i dag som absolut inte borde göras (figur 3). Om något skulle kunna förbättras så är det branschens förmåga att stå upp för sig själv.

Några av rösterna från enkäten:

Figur 4.

Hur viktigt anser du att det är för läkemedelsindustrin i Sverige att föra en dialog med respektive aktör nedan?

Bas: 144 Inget svar: 15 Vet ej: 0

"Vi borde sluta tacka och bocka och i stället tala om var skåpet ska stå."

"Vi i industrin borde stå upp för vår verksamhet och tvätta bort stämpeln om att vi är oseriösa och bara tjänar pengar."

13 procent delar uppfattningen att industrin ligger för lågt i debatten och inte tar argumentationen för att försöka förbättra sitt oförtjänt dåliga rykte. Frågan "Vad gör LIF?", väcks också. Branschens gemensamma röst skulle kunna ha en starkare opinionsbildande roll. 7 procent av respondenterna tycker att man

samarbetar för lite, eller kanske till och med motarbetar varandra, inom branschen. Pajkastning mellan konkurrenter, smygfotoografering vid utställningar eller att man försöker sänka varandra på ett ovetenskapligt sätt missgynnar industrin som helhet. ▶▶

PROCAST MEDIA

PROCAST MEDIA - NORDENS LEDANDE VÄNTRUMSMEDIA

TV-kanalerna sänds i väntrum och behandlingsrum inom vården och tandvården. Procast Media erbjuder dig som annonsör en TV-kampanj som når alla målgrupper. Med våra TV-kanaler får du både ljud och bild.

- ▶ Unik miljö med minimalt brus
- ▶ 77% av besökarna kunde spontant namnge minst ett av våra reklambudskap (GFK)
- ▶ Styr kampanjen rikstäckande, regionalt eller lokalt
- ▶ 1 745 skärmar över hela Sverige
- ▶ Du når 1 520 000 kontakter i månaden

För att öka försäljningen erbjuder vi sampling direkt i väntrummen. Har du ingen reklamfilm? Vi hjälper dig med produktionen!

KONTAKTA OSS!

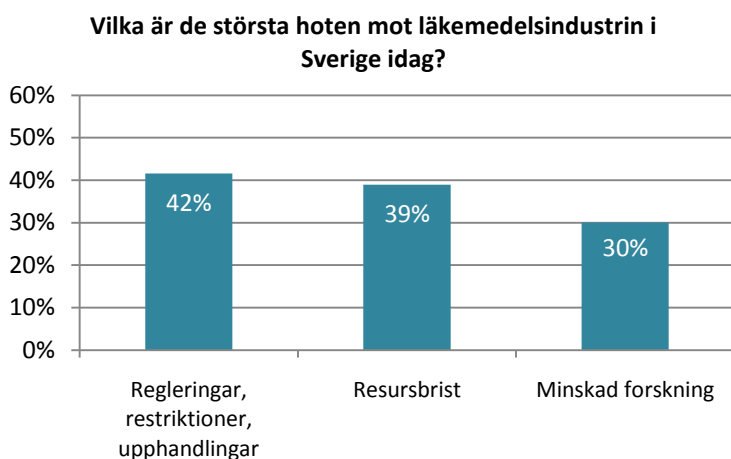
Boris Halfar, 08-586 158 10
Pontus Göth, 08-586 158 11
eller sms:a **procast** till **72456** så kontaktar vi dig!

ALLA ÄR DÄR!

KAMPANJ

Boka innan v. 39 och ange kod "PI" så förlänger vi er kampanj med 30%!

Figur 5.

Bas: 144 Inget svar: 31 Vet ej: 6

Traditionell syn på att sälja

Branschens dåliga rykte och behovet av ökat samarbete är ett återkommande tema genom hela undersökningen. Spontant nämns i stort sett uteslutande sjukvården som den part man behöver förbättra sin relation till. Men delvis ses även allmänhetens negativa inställning till branschens drivkraft i form av ekonomisk lönsamhet som ett problem.

När respondenterna i undersökningen ombads bedöma hur viktig dialogen med ett antal olika aktörer är hamnade läkemedelskommittéer och professionen på en tydlig första plats (figur 4). Det är läkare som ses som den huvudsakliga målgruppen, precis i enlighet med hur industrin traditionellt skött sitt säljarbete. Även om allmänheten visar bristande förståelse för att läkemedelsindustrins ekonomiska vinster är en förutsättning för framtida läkemedelsutveckling ses inte den dialogen som avgörande.

Hot och möjligheter

Det är regleringar, restriktioner och upphandlingar, det vill säga delar av samhällsstrukturen, som sätter begränsningar och upplevs som det största hotet mot den svenska läkemedelsindustrin i dag (figur 5).

42 procent av respondenterna i undersökningen nämner faktorer som restriktioner för introduktion av nya läkemedel, regleringar av samarbetet med vården och kostnadsrestriktioner när de

får frågan om vilka stora hot de ser mot industrin.

Exempelvis:

"Att tjänstemän tror att läkemedel inte tillför någon nytta och begränsar kunniga läkares möjlighet att nyttja innovativa läkemedel."

"Att politiska beslut går mot att vi ska behandla med läkemedel som är bra nog; inte det bästa. Detta urholkar investeringar för nya läkemedel."

Resursbrist är också något som många tar upp som ett hot. 39 procent pratar om bristen på pengar hos vården, dålig subventionering och prispress. Minskad forskning hamnar också högt upp på listan över hot och nämns av 30 procent; brist på innovationer och höga kostnader för forskning är några exempel:

"Att det inte finns budgetrymme för nya innovativa läkemedel i Sverige. Det kan innebära att svenska patienter riskerar en sämre vård och att läkemedelsföretag inte satsar på forskning och investeringar i Sverige."

"Bristande tillgång på kapital för att kunna bedriva kliniska prövningar. Avsaknad av forskningsmiljöer som kan komma med nyskapande originalidéer och bristande utbyte av forskningsidéer mellan akademien och industrin".

Men framtiden bjuder inte bara på hot. Branschen ser också möjligheter. 30 procent tror att nya samarbeten med

vårdens olika aktörer kommer att leda framåt (figur 6).

"Att man kan bygga upp strukturer och skapa en win-win-situation både för vården och industrin. Kan vi ta fram tillräckligt bra produkter som kunden vill ha kan vi genom detta samarbete utöva påtryckningar på beslutande organ att ta med nya produkter på rekommendationslistor i ett tidigt stadium. Genom detta samarbete kommer produkten snabbare ut till slutkunden, det vill säga patienten, som således mycket snabbare kan åtnjuta en moderniserad vård."

23 procent ser nya möjligheter genom forskning och utveckling. Men åsikterna går isär kring vilka forskningssatsningar inom läkemedelsområdet som skulle ge störst samhällsnytta. Närmare 30 olika forskningsområden nämns i undersökningen som svar på frågan om samhällsnyttig forskning.

Det vanligaste svaret, med 26 procent av respondenterna, är att onkologi är det område där forskning skulle löna sig mest. Sedan kommer en rad förslag som nämns av cirka 10 procent vardera; diabetes, neurodegenerativa sjukdomar, hjärtkärlsjukdomar och övervikt är tänkbara forskningsområden. 8 procent ser en ekonomiskt lönsam framtid för individualiserade behandlingar.

En bransch under utveckling

Läkemedelsbranschen är en bransch under utveckling. Den största förändringen under de senaste fem åren är enligt branschen själv det nya samverkansavtalet mellan Sveriges kommuner och landsting och LIF. 31 procent av undersökningens respondenter tycker att avtalet städade upp i branschen, rensat ut avarter i umgänget med sjukvården och skapat en bättre grogrund för samarbete (figur 7).

Några röster:

"Jag tycker personligen att det är bra med LIF-reglerna som reglerar vad vi får och inte får göra. Jag ser det som oerhört positivt att inte behöva konkurrera med vinprovarresor och golfturneringar utan med trovärdighet och kunskap om våra läkemedel."

"Jag tycker att debatten som drivs med de beslutande organen både på riksnivå samt regionalt har fått en bättre böjd. Fler politiker och tjänstemän engagerar sig i sjukvårdsfrågor vilket är mycket viktigt både i

” Ett nytt synsätt – outside-in i stället för inside-out – med utgångspunkt från beslutsfattarnas agenda skulle kunna ge delvis andra svar på våra frågor.”

nutid och framtid. Genom denna dialog skapas förutsättningar för bättre samarbetsformer och högre kvalitet. Jag tycker också att vårt erbjudande är mycket skarpare i dag. Jag upplever att aktörerna inom industrin är bredare i sin kunskap och bättre på att helt enkelt utföra sitt arbete. Industrin har börjat göra sin läxa och skiftat över fokus på kvalitet och samarbete i stället för kvantitet och väskdängarattityd. Detta skifte är också ett viktigt framsteg. Värt att notera är att vi ännu inte nått hela vägen fram. Det krävs ett hårt arbete för att tvätta bort tidigare misstag.”

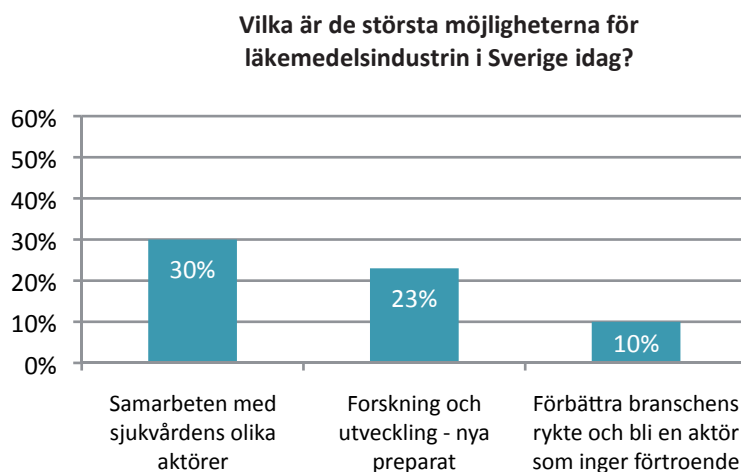
Vi har också sett en rad medicinska framsteg de senaste fem åren. I undersökningen är det 25 procent som tycker att industrins största framsteg utgörs av innovationer inom olika medicinska områden. Biologiska läkemedel och nya cancerbehandlingar är de som nämns av flest respondenter med 8 respektive 5 procent av svaren.

Och fler förändringar väntar. På frågan vilka som kommer vara de största förändringarna för läkemedelsindustrin de kommande fem åren svarar 29 procent att det kommer att bli ett skifte i beslutsfattande så att det blir betalare av läkemedel som i allt högre grad bestämmer vad läkare förskriver (figur 8).

En röst:

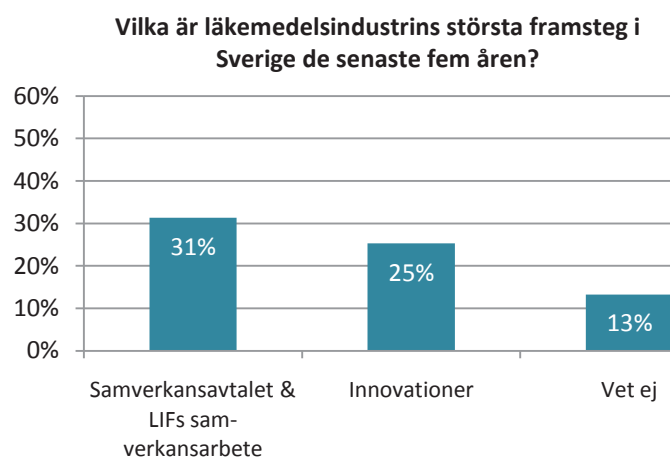
”Jag tror att politiker kommer att besluta om nya reformer där de lokala beslutsfattarna kommer att ha mindre betydelse i framtiden. Myndigheter kommer ta övergripande beslut vilket gör att läkarnas förskrivningsrätt indirekt kommer att påverkas. Det kan komma att påverka både positivt och negativt.”

Figur 6.

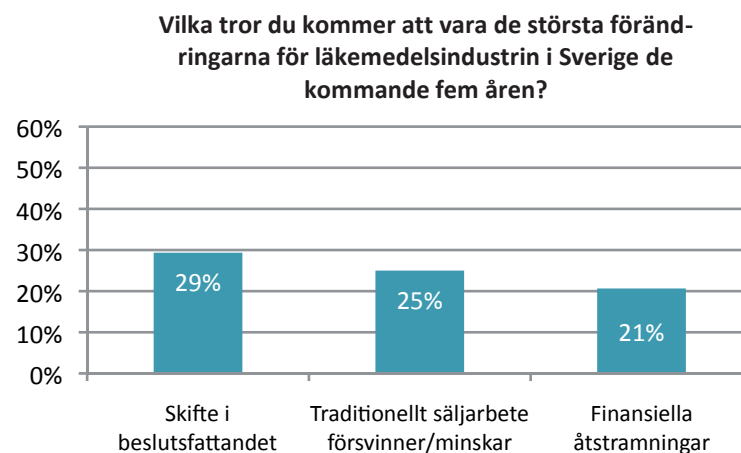
Bas: 144 Inget svar: 44 Vet ej: 2

Figur 7.

Bas: 144 Inget svar: 61 Vet ej: 11

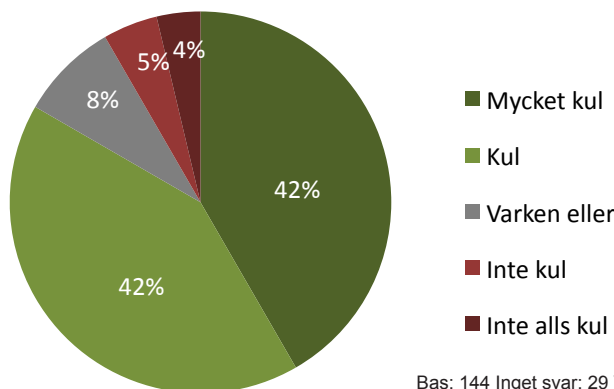
Figur 8.

Bas: 144 Inget svar: 52 Vet ej: 3

Figur 9.

Hur kul tycker du att det är att arbeta inom läkemedelsindustrin i Sverige?

25 procent tror att det traditionella säljarbetet kommer försvinna helt eller i alla fall minska:

"Färre produktspecialister/marknadsrepresentanter och fler medicinskt kunniga medarbetare som får vara ute och marknadsföra läkemedel med information som ligger utanför FASS texten. Det kommer att bli ännu svårare med customer access. Terapiområdesgrupper med mandat att skriva nationella riktlinjer kommer att vara de mest viktiga kunderna och den enskilde läkaren kommer inte att ha så mycket att säga till om."

21 procent tror att finansiella åtstramningar och prispress kommer att vara den största förändringen som industrin måste möta de närmsta åren.

Trots den tröga samverkan med vården, branschens upplevt dåliga rykte och de minskade resurserna till forskning och utveckling så finns det arbetsglädje bland enkätrespondenterna. Det är kul – eller till och med mycket kul – att jobba i läkemedelsindustrin (figur 9)!

Internt fokus på lönsamhet

Resultatet av undersökningen uppvisar en bransch med internt fokus på lönsamhet och kortsiktiga utmaningar och en traditionell syn på vilka hot industrin står inför. Respondenterna är nöjda med det egna arbetet och ser främst problem utanför den egna organisationen; som exempelvis andra aktörers avsaknad av förståelse för vad industrin bidrar med.

Det finns få indikationer på att industrin tänker på de långsiktiga problem man har framför sig.

Detta interna fokus är ett hot i sig!

Industrins marknader befinner sig i en dynamisk fas med snabba och stora förändringar; beslutsfattarna ändras och blir flera samtidigt som resurserna blir mindre vilket skapar en reell press, inte minst prismässigt. Tiden för verkligt storsäljande preparat är förbi. Affärsmodellen där så kallade blockbuster-läkemedel finansierar dyr läkemedelsutveckling fungerar inte längre.

Industrin måste därför söka nya vägar. Myndigheterna har en mer restriktiv syn på godkännande av nya preparat och framtiden ser i mycket ut att fokusera på nya läkemedel anpassade till mindre grupper av patienter, baserade på genetiska markörer eller bättre diagnostik.

Outside in i stället för inside out

Detta sätter press på industrins värdekedja. Andelen läkemedelsprojekt som överlever hela resan från upptäckt till klinisk praxis har fallit dramatiskt. Industrin behöver anpassa sig för att överleva, bland annat genom att öka produktiviteten av sina forskningsaktiviteter och hitta sätt att utveckla nya läkemedel snabbare och billigare för att kunna behålla en acceptabel lönsamhetsnivå.

Det traditionella säljarbetet blir svårare. Svaren i undersökningen återkommer till problemen kring att få access till

vården. Detta är sannerligen ett problem och det lär inte bli lättare framöver – hur ska man då agera för att fortsättningsvis få informera om nya preparat och bidra som en viktig aktör inom svensk sjukvård?

Respondenternas svar uppvisar relativt få exempel på kreativitet och nya sätt att tänka kring industrins roll som aktör i sjukvården. Branschen borde titta utanför sina egna väggar, med en tidshorisont bortom innevarande budgetår, för att kunna följa med i utvecklingen och anpassa sig till nya förutsättningar.

Ett nytt synsätt – "outside-in" i stället för "inside-out" – med utgångspunkt från beslutfattarnas agenda skulle kunna ge delvis andra svar på våra frågor om branschens utmaningar, hot och möjligheter, och öppna upp för nya lösningar och bana väg för branschens nya roll i framtiden.

ÅSA LINDELÖF
undersöknings-
ansvarig, Opticom